

Za clonou dnění víří se prach,
v krajinách němých a přece plných vlků.
Zuby se blýskají. Strach mizí v tmách.
Zůstávám uhranut s čelistmi v krku.

Vojtěch Kučera: *Nehybnost*. MaPa, Brno 2010. 88 stran.
(od roku 2006 sbírka vznikala na autorových stránkách nehybnost.cz)

Vojtěch Kučera o *Nehybnosti* řekl: „Chtěl jsem to postavit na hlavu, obrátit to naruby.“ Myslel samotné vznikání poezie prostřednictvím internetu. Já jsem při prvním dotyku postavila na hlavu i knížku, měla jsem chuť otevřít ji z druhé strany, než jsem si uvědomila, že začátek je tam, kde kniha mlčí.

Tam, kde očekávám ze zvyku a z pohodlnosti polopatické vyjádření o všem a o všech, nabízí se mi ticho, mlčení, minimální pohyb a úspornost. A teprve v tomto tichu a nehybnosti si uvědomím, že stojím uprostřed víření a hluku. Ale nevnímám chaos, naopak, z tohoto místa dokážu rozlišit jemné odstíny barev a tónů. Teprve odsud je možné dotknout se něčeho, co kolem obíhá, protože teprve z tohoto místa ten pohyb vidím. Není to oddělení – to v žádném případě. Je to bytostná účast na tom víření. Jen je možné z tohoto místa zároveň mlčet, pozorovat a podílet se. Je to místo pro nádech i pravidelné dýchání. Ve středu dění není možné nebýt přítomen, ale je možné vytvořit prostor pro sebe.

Nehybnost Vojtěcha Kučery se jeví jako poezie plná kontrastů, které nejsou na první pohled zřejmé. Mluví o nehybnosti, a přece je v každém textu pohyb, mluví o prázdnotě, která je plná obrazů, o tichu plném zvuků. Mluví o panice, spěchu a přitom je většina textů soustředěná. Poezie, která vzniká, nebo je uveřejňována na internetu bezprostředně po svém vzniku, taková nebývá. Převládá v ní užvaněnost, sebestřednost, připadá mi jako velké Nic o malém Něčem. Tady mám opačný pocit. Bez křeče, úporného chtění a póz.

Jan Němec přirovnal vznikání *Nehybnosti* k oku hurikánu. Mluví také o pohledu za zrcadlo. Oba obrazy se mi už zpočátku jeví jako velmi přesné. V oku hurikánu, které si představuji jako místo nesmírného chaosu, ale není možné to, o čem jsem mluvila. A zrcadlo nemusí být jen prostředkem k průhledu „za“ ve smyslu „skrz“, ale za sebe, nad sebe. Může to být i zrcadlo vypouklé, které deformuje tvar a ukazuje známé jiným způsobem. Jako autoportrét manýristického umělce, který položil ruku před sebe, ruka se ve vypouklé ploše zrcadla stala nejdůležitější částí těla a obličej sám ustoupil do pozadí jako nepodstatný. Není třeba ale ani zrcadel, stačí se zavěsit za nohy a podívat se obráceně, aby se známá místa proměnila. Hledání nových možností, jak se podívat na věci známé, to je pro mě stavění na hlavu, obracení naruby. Nesmí to být ale chtěné, většinou se tak stane náhodou nebo postupným odkrýváním.

Pomalou, postupně, do morku kostí. Přesně.

Marie Šťastná

[A tempo revue, 4. 11. 2010](#)